

پژوهشکده زیست-پزشکی خلیج فارس

مرکز تحقیقات طب گرمسیری و عفونی خلیج فارس

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

سال دوازدهم، شماره ۱، صفحه ۶۷ - ۷۴ (شهریور ۱۳۸۸)

ارتباط بین سلامت روان و حمایت اجتماعی در کارکنان بهداشت و درمان صنعت

نفت بوشهر

دکتر احمد حاجی^{*}، دکتر پیمان فریدنیا^۲

^۱ استادیار روانپزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، انتیتو روانپزشکی تهران و مرکز تحقیقات بهداشت روان

^۲ پژوهش عمومی، بهداشت و درمان صنعت نفت استان بوشهر منطقه ویژه انرژی پارس

چکیده

زمینه: این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بین سلامت روان و حمایت اجتماعی در کارکنان بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر و با تأکید بر عوامل جمعیت شناختی نظری سن، جنس، تأهل، تحصیلات، حالت اشتغال و محل سکونت در سال ۱۳۸۵ اجرا گردیده است.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی و مقطعی با روش نمونه‌گیری سرشماری بر روی جامعه آماری کارکنان بهداشت و درمان صنعت نفت بوشهر، با حجم نمونه ۱۴۹ نفر انجام شد. اطلاعات مورد لزوم با استفاده از پرسشنامه‌های سلامت عمومی، مقیاس حمایت اجتماعی و فرم اطلاعات جمعیت شناختی جمع‌آوری شد. برای توصیف و تحلیل آماری از جداول توزیع فروانی و درصدی، میانگین، انحراف معیار، آزمون‌های تی، آنوا و ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد.

یافته‌ها: این تحقیق نشان داد که وضعیت سلامت روان با نمره حمایت اجتماعی رابطه معنی‌دار و مستقیم دارد ($r=0.56$, $P=0.001$). نتایج به دست آمده نشان دادند که جنسیت، گروه سنی، تحصیلات دانشگاهی، متاهل بودن و تعداد اعضاء خانواده با سلامت روانی و حمایت اجتماعی دارای همبستگی معنی‌داری هستند. همچنین نشان داده شد که پرسنل نوبت کاری اقماری در مقایسه با سایر حالات اشتغال از شرایط سلامت روان و حمایت اجتماعی پایین‌تری برخوردار هستند ($F=7.8$, $P=0.001$) و ($F=12.29$, $P=0.001$).

نتیجه‌گیری: بین سلامت روان و حمایت اجتماعی رابطه معنی‌داری وجود دارد و این ارتباط با توجه به عوامل جمعیت شناختی متغیر بوده است. از طرفی تأثیر حمایت اجتماعی بر سلامت روان نشان می‌دهد که تغییر سیاست‌گذاری‌ها با هدف ارتقاء کیفیت و کمیت شبکه‌های حمایتی بویژه برای گروه‌های آسیب‌پذیر می‌تواند باعث تقویت اثرات محافظتی حمایت اجتماعی و در نهایت سلامت روانی گردد.

واژگان کلیدی: سلامت روان، حمایت اجتماعی، عوامل جمعیت شناختی، صنعت نفت

دربافت مقاله: ۱۳۰/۱/۸۶ - پذیرش مقاله: ۱۳۰/۱/۸۶